

Terug

De travalje van smedrij Sommeijer in Oude-lande
foto collectie Hans Lindenbergh

Travalje in beeld gebracht

Wie weet nog wat een travalje is? Ouderen herinneren zich nog dat de houten constructie gebruikt werd om paardenhoeven te beslaan, maar vooral de jongere generaties hebben daar geen idee van. Daar wil de pas opgerichte stichting Vrienden van de Travalje verandering in brengen.

door Joeri Wisse

De verdwenen hoefstallen terug in het straatbeeld en schoolkinderen vertellen over hoe een knol vroeger werd beslagen. Dat zijn twee doelen waarmee Wim Noordermeer, voorzitter van de stichting, de travalje nieuw leven wil inblazen. Het balletje begon in 2006 te rollen. Oud-leraar Noordermeer, nu 84 jaar oud, streefde naar een inventarisatie van alle travaljes in provincies. Twee jaar later is dat doel gehaald. „We weten nu waar ze staan en in welke staat ze verkeren. Dankzij de Noord-Bevelandse gemeentearchivaris John van Haver zijn ze ook in beeld gebracht. Van bijna alle travaljes zijn foto's die op de website te zien zijn.“ Noordermeer wil nu een stapje verder gaan. „Graag zouden we een overzicht willen hebben van verdwenen exemplaren. Ook verhalen over travaljes zijn welkom. Daar hebben we

weer de hulp van de mensen bij nodig.“ De Vrienden van de Travalje willen ook acte de présence geven op dorpsfeesten. „Dat zijn voor ons dé gelegenheden om te laten zien hoe een travalje werd gebruikt.“ Het gaat er Noordermeer niet enkel om de functie te demonstreren. „Vroeger was de hoefsmid zelf een hele bezienswaardigheid. Alle kinderen kwamen kijken, je moest oppassen dat je daardoor niet te laat op school kwam“, herinnert hij zich. De stichting wil uitgroeien tot een vraagbaak en haar kennis ter beschikking stellen aan bijvoorbeeld dorpsraden die een travalje terug willen in het straatbeeld. Dat gebeurde onlangs in Noordwelle op Schouwen-Duiveland. Noordermeer is blij met het resultaat. „Het is één van de mooiste in Zeeland.“ Ronduit trots is hij op de hoefstallen in de dorpen van de gemeente Borsele. „Die zijn heel kundig gerestaureerd.“ Heel wat enthousiastelingen, waaronder een

hoefsmid, een eigenaar van een mobiele travalje en een docent houtbewerking, hebben diensten aan de Vrienden van de Travalje aangeboden. Noordermeer is verheugd over de belangstelling, zeker omdat hij gezien zijn leeftijd niet al te veel taken voor de stichting op zich kan nemen. Een grote wens van hem is gastlessen te mogen verzorgen op scholen. „Ik praat al met iedereen over travaljes. Nu ik een mooi schaalmodel gevonden heb bij het gemeentearchief in Goes, kan ik ook aan schoolkinderen goed laten zien hoe er gewerkt werd.“

Wie mee wil helpen met de inventarisatie van (verdwenen) travaljes of meer informatie wil over de stichting Vrienden van de Travalje kan kijken op www.travalje.eu; mailen naar travalje@zeelandnet.nl of contact opnemen met voorzitter Wim Noordermeer. Zijn adres: 's Gravenpolderseweg 9, flat 501, 4462 CD Goes. Telefoon: 0113-218214